

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

3 mei 1999

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Peter De Ridder –

betreffende de integratie van verkeersopvoeding en -opleiding in het onderwijs

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
mondeling uitgebracht door de heer Freddy Sarens**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere,
de heren Erik Matthijs, Freddy Sarens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Roland Deswaene, mevrouw Marleen Vanderpoorten,
mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heer René Swinnen, mevrouw Gracienne Van Nieuwen-
borgh, de heer André Van Nieuwkerke ;

de heren Pieter Huybrechts, Joris Van Hauthem ;

de heer Kris Van Dijck ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heer Paul Deprez, mevrouw Kath-
leen Helsen, mevrouw Maria Tyberghien-

Vandenbussche, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Ward Beysen, Karel De Gucht, André Denys ;

de heer Patrick Hostekint, mevrouw Anne Van Asbroeck,
de heer Robert Voorhamme, ;

de heren Emiel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Zie :

761 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nrs. 2 en 3 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Peter De Ridder, indiener	4
II. Algemene bespreking en bespreking van de tekst	4
III. Eindstemming	6
Tekst aangenomen door de Commissie	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op 25 november 1997 en 28 april 1999 het voorstel van resolutie van de heer Peter De Ridder betreffende de integratie van verkeersopvoeding en -opleiding in het onderwijs.

Op 12 januari 1999 diende mevrouw Siska Geronpré, Nationaal secretaris van de Jongerenbeweging van de Socialistische Mutualiteiten, namens 5.000 jongeren ouder dan 16 jaar, bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift in betreffende het integreren van de rijopleiding in het onderwijs.

De Commissie behandelde het verzoekschrift op 21 en 28 april 1999. De Commissie oordeelde daarbij dat de behandeling van deze resolutie de beslissing van de Commissie omtrent het verzoekschrift zou bepalen.

I. Toelichting door de heer Peter De Ridder, indiener

De heer Peter De Ridder verklaart dat de resolutie het resultaat is van een bevraging bij honderden jongeren. Deze zijn enerzijds sterk verontwaardigd over de massale verkeersslachtoffers, anderzijds over de rij-opleiding. Uit onderzoek naar de slachtoffers van verkeersongevallen blijkt dat niet alleen alcohol en drugs oorzaak zijn, maar vooral het gebrek aan een kwalitatieve rij-opleiding, het gebrek aan ervaring en kennis van het verkeer. Ondanks de negatieve publiciteit omtrent jongeren en verkeer, blijkt dat veel minder jongeren dan ouderen dronken rijden. Toch blijken bijna dubbel zoveel jongeren te overlijden bij een verkeersongeval. De rij-opleiding moet daarom kwalitatief beter worden. Vandaag is een rij-opleiding in de privé-rij-scholen immers enkel gericht op het behalen van het rijbewijs via een examencentrum.

Een tweede probleem dat hij vaststelt is dat een rijbewijs dikwijls een belangrijke voorwaarde is om in de arbeidsmarkt te stappen. Tal van jongeren kunnen de kostprijs van zo'n opleiding die ongeveer 40.000 frank bedraagt, moeilijk betalen en worden daardoor uitgesloten van een job. Dit blijkt duidelijk uit de cijfers over werkloze jongeren.

De heer De Ridder wenst daarom in vooral de twee laatste jaren van het secundair onderwijs een volwaardige verkeersopvoeding en -opleiding te integreren. Jongeren moeten daarmee een inzicht

krijgen in de ruime mobiliteitsproblematiek en moeten bovendien gewezen worden op hun individuele verantwoordelijkheid inzake het gebruik van het openbaar vervoer, carpooling, defensief rijgedrag, e.d. Om de jongeren voor te bereiden op de arbeidsmarkt zouden jongeren in het laatste jaar secundair onderwijs een theoretische rij-opleiding moeten krijgen.

De heer De Ridder beseft dat de invoering van de volledige opleiding, theorie en praktijk, in één beweging een grote financiële en organisatorische operatie voor het onderwijs en meer bepaald de scholen inhoudt. Bovendien zijn vandaag enkel de rij-instructeurs van de rij-scholen opgeleid om een rij-opleiding te geven. Hij zal daarom een amendement indienen om via pilootprojecten het opzet van nabij op te volgen zodat een algemene invoering later op basis van de opgedane ervaring gemakkelijker kan verlopen.

Daarnaast zou ook de VDAB extra opleidingen kunnen voorzien om werklozen in de mogelijkheid te stellen kosteloos een rijbewijs te behalen waardoor hun kansen op de arbeidsmarkt zouden stijgen. Hij wil in dit kader ook laten onderzoeken in hoeverre de kostprijs van de privé-opleidingen kunnen worden gediversifieerd naargelang het inkomen van diegene die de opleiding volgt. Voor een vrij groot aantal mensen is een dergelijke opleiding veel te duur.

II. Algemene bespreking en bespreking van de tekst

A. punctuele bespreking

1° invoering in het SO van een volwaardige verkeersopvoeding en -opleiding

Een amendement van de heer Peter De Ridder strekt ertoe in 1°, b) te vervangen door een nieuwe tekst (*Parl. St.*, Vl. Parl., 1998-1999, nr. 761/2). Deze luidt : "b) jongeren beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt door hen in het laatste jaar van het secundair onderwijs een theoretische rijopleiding te geven. Voor het schooljaar 1999-2000 dient al gestart te worden met een aantal pilootprojecten ;".

De heer *Peter De Ridder* licht toe dat de invoering van de volledige opleiding, theorie en praktijk, in één beweging een te grote financiële en organisatorische operatie is voor het onderwijs. Deze beschikt immers niet over de nodige infrastructuur, opleiders e.d. Via de pilootprojecten kan het opzet van nabij worden opgevolgd.

De heer *Kris Van Dijck* stelt dat zijn fractie de resolutie steunt, zeker met het amendement van de heer De Ridder dat de haalbaarheid van de voorstellen die in de resolutie vervat zijn, sterk verhoogt. Hij vindt deze resolutie een belangrijk initiatief omdat het het belang van de verkeersopvoeding op school onderlijnt. Jongeren doen in een rijopleiding enkel kennis op omtrent het verkeer, nl. de verkeersregels en verkeersborden, terwijl er geen aandacht wordt geschonken aan het gedrag en de attitude van de jongere in het verkeer. Het is nochtans belangrijk dat jongeren ervaring opdoen over hoe zij aan het verkeer veilig kunnen participeren. De heer Van Dijck meent dat het onderwijs hier een belangrijke opdracht heeft. Toch wenst hij het druggebruik als oorzaak bij jongeren voor verkeersongevallen niet te minimaliseren. Het probleem is hier echter dat dit moeilijk opspoorbaar is.

Mevrouw *Cecile Verwimp-Sillis* verwijst naar de hoorzitting bij het verzoekschrift (*Parl. St.*, VI. Parl., 1998-1999, 1399/nr. 1). De resolutie bevat andere voorstellen dan deze die de indieners van het verzoekschrift aanbrachten. De resolutie is immers ruimer opgevat omdat het een volwaardige verkeersopvoeding vraagt dat meer is dan enkel het behalen van een rijbewijs. Bovendien maakt het amendement van de heer De Ridder om pilootprojecten te voorzien de resolutie realistischer. De Agalev-fractie zal deze resolutie dan ook steunen.

De heer *Pieter Huybrechts* is eveneens van oordeel dat het amendement van de heer De Ridder om eerst pilootprojecten te voorzien, de resolutie haalbaarder maakt. Het verzoekschrift is volgens hem daarentegen echter niet haalbaar omdat de indieners onder meer 35.000 frank vragen voor elke leerling om een rijbewijs te halen. Dit staat volledig in tegenspraak met de lage bedragen van de studietoelagen die vandaag in het secundair onderwijs worden voorzien. Zijn fractie zal de resolutie mee ondersteunen.

De heer *Eddy Baldewijns*, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, erkent dat een voorstel van resolutie een zuiver parlementaire aangelegenheid is, maar wil toch enkele bedenkingen kwijt. In het verleden werd reeds door verscheidene leden van de Commissie erop gewezen dat men nu een periode van structurele onderwijshervormingen afsluit. In de toekomst zal men zich meer toeleggen op het inhoudelijke aspect van het onderwijs: de leerinhouden, de missie en opdrachten van het onderwijs. De discussie over de integratie van verkeersopvoeding en rijopleiding loopt hierop vooruit. Verkeersopvoeding is een essentieel onderdeel van de begeleiding van jongeren tot vol-

wassenheid. Onderwijs heeft daar reeds vanaf het basisonderwijs een belangrijke rol in te spelen. De eindtermen van het basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs bevatten daartoe, ook voor het kleuteronderwijs, reeds een aantal elementen.

De eindtermen van de tweede en derde graad secundair onderwijs zullen volgens de minister de mogelijkheid geven om overvloedig over deze problematiek te discussiëren. Men mag daar dus niet op vooruitlopen. Hij wenst te onderstrepen dat men niet kan vragen één of twee uren toe te voegen aan het bestaand curriculum in het secundair onderwijs. Niet alleen omwille van het prijskaartje, maar ook omwille van de organisatie van het onderwijs, de studielast, e.d. Als men verkeersopvoeding binnen het curriculum wil inbrengen, moeten uren ingeruild worden, wat de zaak er niet eenvoudiger op maakt.

De heer *Freddy Sarens* is van mening dat deze problematiek omtrent verkeersopvoeding ten gronde moet worden aangepakt. De manier waarop dit in het onderwijs aan bod moet komen en de wijze waarop men dit zal invullen, maken echter deel uit van een breed debat over de eindtermen voor de tweede en derde graad secundair onderwijs. Het zou voorbarig zijn daar nu reeds een invulling aan te geven.

Ook de heer *René Swinnen* vindt deze resolutie een zeer waardevol initiatief, maar meent dat ze beter gekaderd kan worden binnen het debat van de eindtermen.

De heer *Kris Van Dijck* werpt op om de discussie omtrent de eindtermen mee in de resolutie op te nemen. De resolutie afvoeren zou ongeoorloofd zijn omdat deze juist een antwoord geeft op het verzoekschrift.

De heer *Peter De Ridder* repliceert op een aantal opmerkingen dat de opdracht van het onderwijs in deze graadueel is. Fundamenteel is de opvoeding zelf, terwijl de rijopleiding louter een afgeleide is. In de resolutie wordt deze volgorde gerespecteerd. Bovendien wil hij snel te werk gaan omdat de eindtermen nog enige tijd op zich laten wachten. Elk jaar dat gewacht wordt, is er een te veel omdat jongeren verder onervaren in het verkeer stappen. Vandaar ook zijn amendement m.b.t. de pilootprojecten om er snel werk te kunnen van maken.

De minister kan akkoord gaan met 1°, a), van de resolutie mits een verwijzing naar de latere eindtermen wordt opgenomen. 1°, b), nl. kosteloos een

rijbewijs laten behalen in het laatste jaar secundair onderwijs, is volledig afhankelijk van de mate waarin deze doelstelling opgenomen is in de eindtermen van de derde graad. Dit doel is vandaag dan ook onmogelijk te realiseren. De eindtermen worden door de Vlaamse Onderwijsraad voorbereid en via een ontwerp van decreet aan het Vlaams Parlement ter bekrachtiging voorgelegd. Vermits de VLOR de eindtermen van de derde graad nog moet finaliseren, is hij bereid om hen omtrent deze problematiek aan te spreken.

2° opleidingen van de VDAB voor werklozen om kosteloos een rijbewijs te behalen

De *minister* en de heren *Gilbert Vanleenhove* en *René Swinnen* hebben problemen met de bevoegdheden die in de resolutie vervat liggen. De *minister* stelt dat de tweede vraag om de VDAB kosteloze opleidingen te laten starten om werklozen de mogelijkheid te geven kosteloos een rijbewijs te behalen, volledig buiten zijn bevoegdheid ligt.

3° diversifiëring van de kostprijs van de privé-opleidingen

De heren *Gilbert Vanleenhove* en *René Swinnen* werpen op dat de organisatie van de rij-opleidingen en de bepaling van de kostprijs een federale materie is. Het is volgens hen ongeoorloofd dit in de resolutie te laten staan.

De heer *Peter De Ridder* beaamt dat de examens voor een theoretische rij-opleiding afgenomen moeten worden in erkende centra en dus niet in een school kan gebeuren. Een mogelijkheid zou er kunnen in bestaan dat men in klasverband zou kunnen deelnemen aan deze examens. Hij bevestigt dat ook de kostprijsbepaling van de rij-opleiding een federale materie is. Toch ziet hij hier de mogelijkheid om met Vlaamse initiatieven deze kostprijs te diversifiëren.

4° inschakeling van expertise en ervaring van derden

Een amendement van mevrouw *Cecile Verwimp-Sillis* en de heren *Kris Van Dijck* en *Peter De Ridder* strekt ertoe in 4° vóór de woorden "in te schakelen" de woorden "naast die van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde" in te voegen (Parl. St., VI. Parl., 1998-1999, 761/2). Mevrouw *Cecile Verwimp-Sillis* licht toe dat ook de Vlaamse Stichting Verkeerskunde reeds heel wat ervaring en expertise heeft opgedaan inzake verkeersopleiding, meer bepaald in het kader van de eindtermen voor het basisonderwijs.

B. besluit van de algemene bespreking

Mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* concludeert uit de algemene bespreking dat iedereen het eens is over de inhoudelijke doelstellingen van de resolutie, maar dat er zich vormproblemen voordoen. Zij stelt daarop voor de commissievergadering te schorsen. De leden stemmen daarmee in.

Na de schorsing dient de heer *Peter De Ridder* een amendement in dat ertoe strekt de tekst van de resolutie te vervangen door een nieuwe tekst (Parl. St., VI. Parl., 1998-1999, 761/2). Hij licht toe dat hij hiermee tegemoet wil komen aan de opmerkingen en bekommernissen van de leden van de Commissie.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

De indieners van de andere amendementen trekken daarop hun amendementen in.

III. Eindstemming

Het voorstel van resolutie betreffende de integratie van verkeersopvoeding en -opleiding in het onderwijs, zoals geamendeerd, wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

De verslaggevers,

Freddy SARENS

De voorzitter,

Gilbert VANLEENHOVE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement

– vraagt aan de Vlaamse regering

- 1° in het kader van de voorbereidende werkzaamheden van de eindtermen voor de tweede en de derde graad secundair onderwijs aandacht te besteden aan een volwaardige verkeersopvoeding en -opleiding, met als doel jongeren inzicht te verschaffen in het mobiliteitsvraagstuk in de ruime betekenis en hun individuele verantwoordelijkheden in dat verband ;
 - 2° te onderzoeken hoe de voorbereiding op de arbeidsmarkt kan worden verbeterd door het opnemen van een theoretische opleiding in het laatste jaar van het secundair onderwijs ;
 - 3° gebruik te maken van de expertise en ervaring van de rijscholen en de Vlaamse Stichting Verkeerskunde teneinde de verkeersopleiding te optimaliseren.
-